

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 56.

ANULU XXV.

Sibiu 17/29 Iuliu 1877.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care d'one septemani cu adansulu Foi'siorei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Insetatele se platescu pentru antai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 1694 Scol

Cerculariu

câtra toti inspectorii districtuali si invetiatorii dela sc'olele confessionali gr. or. din archidiecec'a Transilvaniei.

Conformu regulamentului votatu de sinodulu archidiececanu din an. 1875, acestu consistoriu cá senatu scolasticu ordina prin acést'a tienerea cursurilor supletorie pre anulu currentu, precum urméza:

1. Obiectele ce au a servi cá materialu de pertractare la cursurile supletorie ale anului acestui'a suntu:

- Computulu dupa sistemulu metricu.
- Limb'a materna (gramatic'a) in sc'olele populari.
- Instituirea gradinei de sc'ola, avendu in vedere cartea intitulata „Pomaritul” de dlu prof. Comsi'a.
- Impartirea timpului si a materialului se lasa la dispozitiunea fiacărui conducatoriu. In órele libere se voru face deprinderi in cântári si gimnastica.

2. Cursurile supletorie voru tiené 10 dile incependu din 16 Augustu pâna inclusive 25 Augustu st. v.

3. Cercurile cursurilor supletorie, precum conducatorii cursurilor suntu, precum urméza:

- Cerculu Sibiu, conducatoriu directorulu sc'olei capitale din Resinari, dlu Ioanu Romanu.
- Cerculu Alb'a-Iuli'a, conducatoriu invetiatoriulu primariu din Branu, dlu Teodoru Popu.
- Cerculu Dev'a, conducatoriu directorulu sc'olei din Hatiegu dlu Vasiliu Florianu.
- Cerculu Idicelu, conducatoriu parintele parochu de acolo, d. Galathionu Siagau.
- Cerculu Cojocn'a, conducatoriu parintele parochu de acolo d. Teodoru Ciortea.
- Cerculu Brasovu, conducatoriu, invetiatoriulu si directorulu dela sc'ola nóstra normala de acolo, d. Georgiu Belissimu.
- Cerculu Sighisóv'a, conducatoriu invetiatoriulu si capel. de acolo d. Dimitriu Moldovanu.
- Cerculu Abrudu, conducatoriu invetiatoriulu dela sc'ola normala din Bradu d. Nicolau Aronu.
- Cerculu Fagarasiu, conducatoriu par. parochu din Gridu, d. Iacobu Urdea.
- Cerculu Dcsiu, conducatoriu invetiatoriulu din Borgo-Prundu d. Iacobu Oanea.

Incátu pentru cerculu Sibiu se observa, ca pre lângá conducatoriulu numitu mai susu, d. prof. Dimitriu Comsi'a, va tiené prelegeri si demonstratiuni practice pentru instituirea gradineloru de sc'ola.

4. Fia-care invetiatoriu pâna in 1 Augustu a. c. st. v. are sa se insciintieze la inspectorii districtuali de sc'ola (protopresbiterii concernente) si sa arete, ca la care din cercurile cursurilor supletorie voiesce a luá parte.

5. Inspectorile districtuali va face o consemnare despre toti invetiatorii din tractulu seu, impartindu-i dupa cercurile, in cari s'au dechiaratu a luá parte la cursurile supletorie, insemnându-le in specialu si pre acei invetiatori, cari cu cauza séu fára cauza n'aru

voí séu n'aru poté luá parte la aceste cursuri.

Pre bas'a acestei consemnári va dispune in comunele respective a face colecte de bani, pentru acoperirea diurnelor invetiatoriloru de câte 50 cr. pe di, si încátu sum'a receruta nu s'aru poté acoperi din colecte, acesu sa se acopere, cu incuviintiurea comitetulu parochialu, din fondurile scolastice, unde existu, séu din averea bisericei.

Consemnările dimpreuna cu banii ce aru incurge sa se substérna acestui consistoriu celu multu pâna in 10 Augustu a. c. spre a se puté distribu diurnele dupa proportiune drépta.

6. Conducatorii cursurilor voru primí diurne de câte 1 fl. 20 cr. pe di, cari se voru dá din banii pusi la dispozitiunea consistoriulu din partea sinodului spre scopuri scolastice.

Inspectorii districtuali voru ingrigí dupa putintia pentru incuarterarea gratuita a invetiatoriloru la crestini nostri din loculu unde se tienu cursurile supletorie.

Consistoriulu archidiececanu astépta dela invetiatorii nostri, cá cumpaindu bine inalt'a loru chiamare, sa nu pregete a se folosí de tóte ocaziunile, prin urmare si de mijloculu cursurilor supletorie, spre a progresá in cualificatiunea loru, asiá precum pretinde tempulu de astadi.

Instructiunea pentru conducatorii cursurilor supletorie s'a publicatu in cerculariulu de aici din 15 Iuliu 1875. Nr. 1522; aceasi instructiune se sustiene si pentru cursurile din acestu anu, cu modificările ce s'au aretatu mai susu.

Din siedinti'a consistoriulu archidiececanu, tienuta in Sibiu, la 7 Iuliu 1877.

Pentru Escelenti'a Sea Dlu Archiepiscopu si Metropolitu:

Nicolau Pope'a, m. p.
Arhimandritu si Vicariu
archiepiscopescu.

Resbelulu.

Sibiu, 16/28 Iuliu.

Pe câmpulu resbelulu din Bulgari'a avemu de a inregistrá de astadata o invingere turcésca. Generalulu rusescu Schilder-Schuldner, comandantu alu divisiunei a 5 din corpulu lui Krüdener (IX) s'a ciocnit cu trupele lui Osman-pasi'a la orasiulu Plevna, situatu pe drumulu dela Vidinu la Ternov'a. Ataculu rusiloru fu respinsu cu mari perderi. Scirile oficiali rusesci ne spunu ca au caditu dintre trupele loru: 1 generalu, 2 coloneli, 14 oficeri, morti si 1 generalu, 36 oficeri raniti. Soldati au caditu preste 1800. Turcii au remasu stapáni preste Plevn'a, iér' trupele rusesci s'au retrasu la riulu Iantr'a in directiune câtra Biela. Nicopolea, la care nu s'a mai potutu reintórce generalulu Schilder-Schuldner, fu ocupata de a patr'a divisiune romána sub comand'a generalulu Manu. Acést'a divisiune, care o numesce biroulu de correspondentia, „unu corpu de armata” a trecutú Dunarea marti nóptea. Ciocnirea dela Plevn'a nu are insemnate, de-si numerulu cadutiiloru este mare, căci ea a remasu fára vre-unu succesu tacticu séu strategicu.

Centruulu actiuniloru este si remáne Rusciuculu. Bombardarea acestei fortaretie se continua mereu. Pána

astadi inse fortificările au resistatu tuturoru atacuriloru rusesci. Nu incape nici o indoiala, ca inaintea caderei Rusciuculu, armat'a rusésca nu póte propasi cu succesu din strimtorile Baicanulu.

De pe câmpulu resbelulu din Asi'a n'aru sositu nici o scire.

Muntenegrinii iérasí au capetatu curagiú si stau inaintea fortaretiei Niesis, care o bombardéza din resputeri. Unele forturi ale fortaretiei se afla dejá in mânilor.

Se signaliséza din Constantinopole caderea vezirulu mare Edhem-pasi'a.

Biroulu de correspondentia din London telegraféza ca oficiulu de resbelu aru fi dispusu ecuirea artileriei campestre in reserva.

Preludialu anai nou meetingu in Budapest'a anuciatu pe 26/14 Iuliu a. c.

Magariii nostri nu-si dau pace pâna nu le succede planulu de a incurcá monarchi'a intr'o actiune contra Rusiei. Dupa unu intervalu scurt de liniste generalulu Klapka veni in Budapest'a sa reactiveze demonstratiunile turcofile de fericita memoria. La inceputulu septamánei foile magiare din Budapest'a anuciara publiculu, ca numitulu generalu voiesce a desfasiurá inaintea unei adunári de poporu ideile sele asupr'a stárei actuale a Turciei, firescu sa scopulu ascunsu de a provocá o actiune. Ide'a de a face o demonstratiune in favorulu fratiloru turci e destulu de populara la magiari, pentru a putea instená o adunare la momentu. Se statorí diu'a pentru o asemenea adunare pe 26 Iuliu. Mercuri se tienú o conferintia prealabila, la care au participatu deputati dietali, reprezentanti de ai orasiulu si redactori dela foile politice, sub presiulu lui Fr. Pulsky. Acést'a conferintia cá preludiu adunári din 26 Iuliu, merita a fi discutata, căci ea a discutatu bazele programei, dupa care avea sa urmeze adunarea.

Bar. Ivor Kaas cerú in conferintia sa se aléga dóue comitete, unulu pentru compunerea resolutiunei ce se va substernu adunári, alu doilea pentru a face pregatirile tehnice. Mai de parte sa se designeze biroulu si sa se compuna list'a oratoriloru. Cátu pentru cuprinsulu resolutiunei, o adunare de poporu, dupa parerea dlui Kaas, nu póte face altu ce-va decâtu o petitiune câtra guvernulu, prin care acést'a sa se provóce nu a deschide resbelulu contra Rusiei ci a folosí tóte mijlócele pentru a restabili pacea intre beligeranti in interesulu imperiulu otomanu, a cărui existintia o reclama interesele nóstre.

Pulsky crede, ca nu se intentionéza nici o demonstratiune ci se urmáresce numai planulu de a ascultá parerile lui Klapka despre cris'a orientale ce ne atinge atátu de aprópe. Resolutiunea, care aru oratorulu, sa cuprinda: 1. Adunarea aduce guvernulu deplina incredere pentru neutralitatea urmata pâna acum fára jertfe materiali; 2. Adunarea nu simte nice o dusmania câtra semintiele slave si specialu câtra ale Bulgariei si ca unagurii cá poporu iubitoriu de libertate nu dorescu suprimerea si sclavi'a po-

pulatiuniloru slave din Turci'a, ci mai multu aventulu loru materialu si spiritualu, precum si dezvoltarea loru politica; insa acestu procesu de nascere sa urmeze intre marginile statulu quo politicu actualu alu imperiulu otomanu si intre marginile constitutiunali. 3. Ca prin urmare adunarea se intrepune pentru cea mai complectá integritate a Turciei cá fiindu in interesulu Austro-Ungariei si 4, ca cu privire la impregiurarea ca noi nu voimú a purtá resbelu (Kass: Cine scie?) si ca unu resbelu nu aru fi asiá popularu in tíera. (Voci: Din contra! Pulsky: Din parte-mi puteti avea dreptu dar' eu credu ca, déca noi vomu si decide resbelulu, in Vien'a vomu fi simplu de risu).

Pulsky doresce cá adunarea sa se róge de guvernulu a lucrá intr'acolo, cá cátu mai curendu sa inceteze resbelulu si cá la eventuala incheiere a pácei interesele Austro-Ungariei sa fia scutite in tóte directiunile.

Ign Helfy dice ca Klapka are firm'a convictiune, ca Turci'a e dejá acum necapabila a mai oprí hordele navalitóre rusesci. Deci déca in Austro-Ungari'a predominá pacea, ca integritatea Turciei e necesara pentru existintia monarchiei, e tempulu supremu cá sa se dea Turciei ajutoriu. Putienu tempu inca si Austro-Ungari'a trebuie sa véda sfarimarea imperiulu otomanu. Acum e inca cu putintia a abate pericolulu amerintiatoriu prin o mediatiune impreuna cu Angli'a. Neascultându Rusi'a pe mediatorii pácei, ei sa nu se sfiesca a aruncá sabi'a in cumpena.

Oratorulu nu e de parerea lui Pulsky ca adeca adunarea se tiene pentru a ascultá pe Klapka. Si acést'a e un'a dintre ratiunile decidióre; in prim'a linia insa adunarea e convocata, pentru a se dá poporulu intr'unu tempu, cându forulu seu reprezentativu, diet'a, e amanata, ocaziune de a-si esprime pe cale legale semtiemintele, simpatie si ingrigirile sale si déca se pòthe si ingrigire la valóre. Astadi cându caii cozaciloru calca pamentulu de trandafiri din valea Sipka cu copitele lor, cându resbelulu e numai o macelarire continuata, cându pe fia-care di se comitu cele mai mari crudimi fatia de locuitoru inofensivi, nu trebimú sa tacem, nu trebimú sa taca mai multu capital'a Ungariei. Déca tacu francezii, germánii séu póte englezii, ei o facu acést'a de o parte in consciintia de forti'a lor, iér' de alta parte din egoismu calculatoriu; noi insa nu trebimú sa urmámu esemplulu lor, căci astfelu s'aru putea intemplá, sa ne aflámu si noi intr'o buna diminétia in fati'a brânciloru ursulu dela nordu.

Pulsky declara ca nu va participá la unu meetingu indreptatu contra guvernulu.

Dupa ce Kaas si Helfy risipira temerile lui Pulsky se alese comitetulu executivú care are sa faca resolutiunea cátu si pregatirile de lipsa. Comitétulu se compune din 10 membri.

Acestu comitetu aragatoriu a indreptatu urmatórea proclamatiune câtra cetatienii din capitala:

„Concetatieni! Cruđimi infioratóre desémna pasii rusiloru navalitori: in torenti curge sângele versatu de femeii, betráni si copii pe siesurile Bulgariei. Cu aversiune insémna press'a lumei civilizate aceste crudimi si pe

cându mintea cumpanesce pericolii unei întinderi a puterii rusești, semtiulu de umanitate revoltatu se încerca a resuflă. Ocaziune la acésta ni se ofere în adunarea de poporu ce se va ținea în capitala Ungariei, Joi în 26 l. c. la 5 ore d. a. în scôla natiunale de ecuitatiune. Generalulu Georg *Klapka*, care s'a reintorsu dilele aceste din Turci'a, unde elu fu martoru oculariu alu evenimentelor, va desfășurâ în adunarea de poporu observârile și parerile sele asupr'a situațiunei. Conțatieni! O natiune libera are nu numai drepturi ci și datoritii. Opiniunea publica ungara nu pôte fi spectatoru mut, fără graiu la totu ce se comite contr'a intereselor Europei și a celor mai sacre semțieminte ale omenimei. Ea trebuie să se pronunție și să dea espresiune simpatiei câtra viptime și ca detestéza crudimele ce se comitu la aceste viptime. Ingrigitive prin o infatșiare în masse, că acésta manifestatiune a opiniunei publice să fie démna de caus'a ce o privește și de natiunea, din alu cărei peptu emana.

Fărădelegi în dieces'a Aradului.

Primimu urmatórea epistola, care o publicâmu în tóta naivitatea sea caracteristica, fără nici unu comentaru:

„Dle Redactoru! Nu potu din destulu descria necasulu, la care sum condamnatu din partea Ilustrității Sele domnului nostru episcopu. Acum la betrânetiele mele în locu de remuneratiune pentru ca m'amu luptatu pentru scôla pâna ce s'a ridicatu, și amu infrumșetiatu biseric'a, acum dupa ce amu slujitu la altariulu lui Ddiu 33 de ani, sum suspinsu dela tóte oficiile preotiesci și jumeatate din venitu pre unu timpu nehotaritu.

Acésta asiá au fostu: S'au dusu vre-o câti-va ómeni la episcopulu cu acus'a, ca noi preotii prea multu luâmu dela inmortentâri, și ca densii nu vreau să platésca birulu la preotii. În urmarea acésti'a episcopulu ne-au chematu la sine și au chematu și pre vre-o câti-va dintre ómeni — dar' ei au mersu vre o 30 de insi — și acolo au începutu a strigá ca densii nu mai vreau să platésca birulu preotiescu.

Neputendu-se impacá tréb'a înainte episcopului, în 22 Maiu Dumineca dupa Rusale au iesitu d. prot'a în fati'a locului, pentru investigare și cá să faca pace; inse ómenii resculati fiindu de vre-o câti-va guri cascade, și indemnati fiindu dela antistia strigau asupr'a nóstra cá și jidovii asupr'a lui Christosu. Din tóta investigați'a d. prot'a nu s'a alesu nimic'a, ca nu au avutu a aretá, fără numai ca nu vreau să platésca birulu.

Mâne di în 23 Maiu luni, s'au dusu la Aradu la episcopulu vre-o 42 de ómeni, și amu mersu și noi ambii preotii, dar' ce să vedi: episcopulu i primesece pre toti la sine susu, (cari dupa cê au mai beatu pre la biruri) au începutu a strigá asupr'a nóstra dicându: deca nu ne iértá preotii birulu, nu ne mai trebuie acésti 2 preotii, ca noi ne vomu capetá dela Lugosiu carele nu ia biru. La acésta episcopulu le-au respunsu ca birulu nu se pôte iértá macaru de s'aru și uní, inse le dise episcopulu, mergeti acasa ca preotii voru fi aspru pedepsi.i și hotarirea veti capetá acasa. Asiá nefindu noi ascultati, nici acceptându protocolulu de investigatiune dela d. prot'a, ci nejudicati fără de nici unu decisu în 26 Maiu ex presidio ne-au suspinsu pre ambii.

Acum de noi se mira totu pregiurulu, se mira, nu de noi, ci de procedur'a episcopului se mira inteligenti'a din Lipov'a, se mira preotii din vecinatate, se mira jidovii, și cunoscutii și ne compatimescu, căci ne cunoscu faptele, și moralulu, și acum patimimu nevinovati.

La 2 septamâni amu fostu la episcopulu, rugându pentru repunere. Episcopulu ne-au disu: acum vedu ca sunțeti nevinovati, numai eu v'amu suspinsu cá să le facu voi'a, și ca dóra s'aru domoli. (Inse prin acésta poporulu a capetatu córne, și mai tare s'a iritatu și resculatu asupr'a nóstra). Apoi iérasu ne au disu episcopulu: acum

cauta să fi-ti jertfa, și să patimiti precum au patimitu sântii și mucenicii, ca eu vedu ca sunțeti nevinovati (!), numai impacatii. Inse ei nu se impaca pâna nu le iértámu birulu amu disu episcopului. Episcopulu și loru le-au spusu ca birulu nu se pôte iértá ca se face confusiu în tóta dieces'a — și deca preotii iértá birulu, le-au disu: eu 'i tiepu din popia. Amu spusu episcopului ca să nu-i fie frica ca nu se unescu — cum nici nu se unescu — numai eata facu frica.

Acéste ti le aducu la cunoscintia cá să vedi procedur'a dlui nostru episcopu, de care și singuru d. prot'a nostru se mira.

Domniei Tale 'ti este cunoscutu câtu m'amu luptatu eu pâna ce ridicaramu scôla nóua, ba inca dela inimici amu fostu bagatu și în criminalu pentru scôla, apoi acésta 'mi este multianirea, acésta mi-e remuneratiunea.

Domnulu episcopu prin acésta a resculatu poporulu asupr'a nóstra și pre noi preotii ne-a omoritu.

Eu acum sum mortu moralicesce, și materialminte, mi au luat vadi'a, onórea încâtu sum de batjocura.

Acum d. episcopu s'a dusu la scâldi în Stiri'a și pre noi ne-a lasatu, acum suntu 6 septamani de cându sunțemu suspendati.

Ai bunetate dle a-mi scrie ce-va despre congressu, ca noi acceptâmu cu gurile cascade, ca dóra ne vomu despárti de ungereni. Mai reu patimimu decâtu sub serbi.

P. S.

Dela congregatiunea comitatensă.

Sibiui, în 27 Iuliu n. 1877.

Adunarea generala a comitatului Sibiului se țienú eri înainte și dupa prândiu fiindu obiectele puse la ordinea multe la numeru.

Primulu obiectu a fostu raportulu vice-comitelui despre starea administratiunei comitatense în decursulu semestrului I a. c. Facendu în acestu raportu amintire și despre stramutarea pretorilor la locurile designate cá locuri centrale, vice-comitele 'și reserva dreptulu de a'si dá parerea asupr'a practicabilității acéstei dispositiuni, dupa ce va fi facutu o esperintia mai bogata în acésta materia. Dupa o reflectare a membrului Hann e'a asupr'a nesiguranței persoanei și avereii în o parte a comitatului (Vale și impregiuru) și dupa deslusirile date în acésta cauza de comitele și vice-comitele, raportulu semestrulu se iá spre sciintia.

Urméza la ordine esmisulu ministerialu, care privește organizatiunea definitiva a comitatului. Adunarea primesece: 1. a luá spre sciintia intarirea impartirii comitatului în 14 cercuri de alegere; 2. a alege o comisiune de 5 membri pentru verificarea listelor de virilisti; pentru acésta comisiune comitele este recercatu a designá din parte'si pre presiedinte și pre 3 membri; 3. a alege o comisiune de 9 pentru compunerea dupa alfabetu a listei alegatorilor, și o comisiune de 5 pentru revisiunea acestor liste.

S'au alesu:

1) în comisiunea de verificare a listei virilistilor: W. Hufnagel; Stefan Kast; Ant. Schopf; Alb. Neugeboren; Dr. St. Pecurariu.

2) în comisiunea pentru compunerea listei de alegatori: Wilh. Hochmeister; Martin Schuster; Ioanu Göbbel; Andreiu Adami; Carol Platz; Mateiu Hubner; I. Brad, capitanu; Elia Macelariu și Ioanu Pred'a.

3) în comisiunea de revisiune: Michailu Fabritius; Carol Herzberg; Andreiu Heitz; Dr. Iuliu Löw și Iacobu Bolog'a.

4) în comisiunea pentru esaminarea notarilor: Fr. Schneider, avocat; Albert Leonhard; Emil Emerich; Samuilu Dörr; Franciscu Hutter; Carol Schochterus; Dr. D. Racuciu; Dr. I. Nemesiu și Konteswäller.

5) în comitetulu permanentu fu alesu: Iosifu Schuller din Marpodu.

Modificârile propuse de ministeriu cu privire la cerculu de activitate alu comitetului permanentu, de asemenea modificârile propuse cu privire la cerculu de activitate alu functionarilor comitatensi se iau spre sciintia, cu aceea ca, în contr'a modificârei propuse: de a cere dela functionarii cassei o cautiune, egala cu léfa loru pe 2 ani, să se faca reprezentatiune la ministeriu.

Cu privire la statutulu, care reguléza afacerile congregatiunei, comitele supremu, care nu consimte intru tóte cu acestu statutulu propusu și primitu de adunare, 'și rezervá dreptulu a aduce la valóre parerile sele în comitiv'a ce o va face cu ocaziunea asternerei statutului la ministeriu.

În statutulu prin care se reguléza statulu personalu și alu salariiloru functionariloru, facendu-se de ministeriu modificatiuni esentiale, adeca reduceri însemnate, adunarea decide a face o reprezentatiune la ministeriu prin care să-lu róge a intari acelu statutulu asiá, precum 'lu adoptase adunarea generala mainainte.

Impartirea comitatului în cercuri de alegere, și în cercuri sanitare aprobata de ministeriu, se iá spre sciintia.

La propunerea vice-comitelui se hotarése a se alege o comisiune permanenta de 9, pentru esaminarea notarilor comunali; de asemenea alegerea unui membru — în loculu devenitu vacantu — în comitetulu permanentu. Cu darea voturilor pentru membrii comisiuniloru propuse și cu designarea unei comisiuni de 4 pentru scrutinarea voturiloru, fiindu tempulu înaintatu șiedinti'a se amâna pe dupa prândiu la 3 ore.

În șiedinti'a de dupa prândiu se pertractá asupr'a rugârei comunei Aciliu, pentru de a fi luata dela cerculu Mercurei se încorporata cerculu Seliste. Rugarea se acórdá.

La cererea comunei Nou, pentru de a i se concede vinderea unei obligatiuni de statutu de 3000 fl. se decide a nu se dá invoirea pentru vindere. În legatura cu acésta face *Hani'a* propunerea, cá tóte comunele să fie constrinse a asterne computu esactu despre tóte perceptiunile și erogatele loru. Se decide a se pune la ordine în șiedinti'a urmátore a congregatiunei.

Se pertractéza apoi inca unele curentii, între cari s'a pusu de comitetulu permanentu și „statutul de pensiune alu functionariloru magistratului din Sibiui.“

Dr. D. Racuciu, remonstréza în contr'a admiterei acésti obiectu la desbatere, de ore-ce este obiectu prea însemnatu pentru de a fi pusu sub rubric'a „curentii.“ Nefindu insiratu specialu în ordinea de di, ficata pentru șiedinti'a presenta, cere a fi relegatu la comitetulu permanentu, pentru a-lu presentá în șiedinti'a urmátore. Impartasindu și presiedintele vederile dlui Racuciu, obiectulu din cestiune se reléga pe șiedinti'a urmátore.

În urma presiedintele comunica rezultatulu scrutiniului.

Cu acéste s'a incheiatu șiedinti'a la 6 ore.

În cestiunea decentralisârei Asociatiunei tranne.

Onorate Dle Redactoru! În Nr. 53 alu pretiuitulu diurnalu ce redactati a-ti binevoitu a publicá proiectulu de regulamentu elaboratu de comisiunea insarcinata cu revisiunea și modificarea „regulârei mijlóceloru spre ajungerea scopului Asociatiunei tranne.“ Multi din acei cari urmarescu cu luare aminte cursulu desvoltârei Asociatiunei nóstre se voru fi întrebându, nu cum-va comisiunea a mersu prea departe, supunendu vechiulu regulamentu la o revisiune asiá radicala și în deosebi, nu cum-va principiulu decentralisârei s'a aplicatu asta-data cu

o liberalitate mai mare decum reclama unitatea și interesulu Asociatiunei?

În adunarea generala din anulu trecutulu, subscribulu amu ținutu o vorbire, în care amu insiratu modificârile, de cari, dupa parerea mea, are trebuintia asiá numita „regulare a mijlóceloru spre ajungerea scopului Asociat. tranne.“ Motivele cuprinse în vorbire au avutu de rezultatulu alegerea unei comisiuni ad hoc, care s'a insarcinatu cu studiarea proiectului ce amu fostu asternutu și eventualu „cu supunerea la revisiune și modificarea pe bas'a decentralisârei a regulârei mijlóceloru spre ajungerea scopului etc.“ Precum alta-data asiá și în adunarea gen. din an. trecutulu nu a luat parte dintre membrii Asociat. decâtu unu numeru relativu fôrte micu; prin urmare putieni dintre membri au avutu ocaziune să auda motivele, cari m'au fostu indemnati să substernu acelu proiectu adunârei generale. Deci pentru o mai buna orientare a on. cetitori și mai alesu a membriloru Asociatiunei, cari în curendu se voru intruní în adunarea generala dela Blasiu, ve rogu, dle redactoru, a publicá vederile, din cari a purcesu subscribulu recomandându modificarea „regulârei mijlóceloru etc.“ CREDU a nu trece de indiscretu adaugendu, ca ceilalti membri ai comisiunei, dnii Dr. Ios. Hodosiu și I. Popescu, impartasiescu aceleasi vederi și ca în proiectulu de „regulamentu“ publicatu în Nr. 53 a. c. alu „Teleg. Rom.“ s'au întretiesutu aprópe intocmai modificârile ce amu fostu propusu spre primire adunârei din anulu trecutulu. Scopulu espuneriloru de fatia este a aretá acelor cari se intereséza de sórtea Asociatiunei și cu deosebire a aretá membriloru cari voru luá parte la adunarea generala din anulu presentu, încâtu suntu motivate numeroșele schimbâri, ce a suferitu „regularea mijlóceloru“ pâna să se metamorfoseze în proiectulu de „regulamentu“ publicatu în acestu diurnalu.

Dupa acésta scurta introducere fia-mi iertatu să trecu la obiectu, atragendu atentiunea on. cetitori asupr'a legaturii ce conformu „vechiulu regulamentu“*) exista între comitetulu centralu și subcomitete resp. despartiemintele cercuale; totu-odata voiu aretá urmârile acéstei legaturi. Căci numai asiá on. cetitori voru fi pusi în positie de a întielege radicalele modificâri, la cari comisiunea s'a aflatu indemnata a supune vechiulu regulamentu.

Vederile din cari a purcesu Asociatiunea tranna infintiându asiá numitele despartieminte cercuale au fostu întemeiate pe speranti'a ca, avendu fia-care românu inteligentu și în deosebi avendu fia-care membru ocaziune a pune în aplicare imediata puterile sele, impartasindu unulu altui'a parerile și sfatuindu-se împreuna — cu dreptu cuventu s'a speratu, ca deca inteligenti'a nóstra va fi pusa în asemenea conditiuni, Asociat. mai usioru și mai siguru se va apropiá de realisarea frumosulu scopu ce urmaresce. Actele Assoc. ne dovedescu ca, de cându cu primirea regulamentului în adunarea gen. din Siomcut'a mare în an. 1869 (11 Aug.), de atunci și pâna astadi s'au infintiatu din cele 22 despartieminte proiectate numai vre-o 17. Încâtu acéste 17 desp. au contribuitu la prosperarea Assoc. nóstre, este o cestiune, a cărei esaminare mai de aprópe merita negresitu unu deosebitu interesu. Manecându dela acestu adeveru, m'amu apucatu să cercetezu, cum stau trebile, luându a mâna și cetindu unu mare numeru de acte parte tiparite parte scrise, acte, cari tractéza despre activitatea desp. cercuale cum și despre legatur'a ce exista între ele și comitetulu centralu.

În fati'a spatiului angustu, de care dispune pretiuitulu jurnalulu ce redactati, nu pôte fi vorb'a de o eșpanere și desfășurare cu deameruntulu a obiectului în cestiune.

*) Astfelu voiu numi „regularea mijlóceloru spre ajungerea scopului; în deosebire de „noulu regulamentu“ elaboratu acum cá proiectu. O facu acésta spre a încunșurá dés'a repetire a numiriloru lungi.

De alta parte, afacerile între departamente resp. între subcomitete și comitetul central au fost uneori așa de varii și complicate, numărul actelor ce ar fi trebuit să se parcurgă până să aflăm ce cautăm, atât de mare, încât mi-a fostu preste putința a examina actele din fir în fir și cu deameruntul. Me voi margini deci pe lângă o espunere generală asupra rezultatelor dobândite, rugându pe on. cetitori a nu-mi lua în nume de ru, deca cu tôte acestea voi vorbi ce-va mai multu decum a-si fi vorbitu, deca nu m'asi teme, nu cum-va espunerea mea sa remana neintielăsa și cestiunea nelamurita din lips'a unoru desluseri mai concrete.

Spiritulu, ce vedem predominandu în vechiulu regulamentu este indeplinu caracterisatu prin §. 20, care dice: „Nici unu concludu alu adunârilor cercuale ori alu subcomiteteloru nu se pôte pune în lucrare mai înainte de a fi adusu la cunoscintă com. centralu și aprobatu de acest'a“. Va sa dica, pentru cea mai mica dispositiune se cere aprobarea com. centralu. Pâna a nu merge mai departe, fia mi iertatu sa illustrezu consecintiele acestui §. prin câte-va exemple practice luate din actele Asoc. În 4 Ianuariu 1876, subc. Sibiuului în urm'a unei propuneri a decisu că mai multu din membrii sei sa tiena prelegeri publice în restimpulu iernei, totodata a decisu că venitul curatu ce aru încurge sa se folosésca pentru trebuintele proprii ale desp. conformu §. citatu, acest'a propunere mai alesu fiindca eră vorb'a și de bani a pretinsu aprobarea comitetului centralu. Nu este tempu sa insiru aici variele fase, prin cari a trebuit sa tréca acest'a propunere; destulu ca subcomitetulu, alu cărui membru amu onóre a fi si eu, abiă în 11 Aprile a. tr. a venitu în posesiunea respunsului, prin care comitetulu centralu aprôba aceea ce subc. hotarise cu preste 3 luni mai înainte. Cu alte cuvinte, pâna sa se pôta face inceputulu cu prelegerile, ne amu pomenitu cu primavér'a în spate și astfelu ne mai avendu cându prelege, propunerea împreuna cu aprobarea mai înalta au remasu litere môrte. Sa nu se dica, ca acestu exemplu este unicu în felulu seu: a'si puté indieci exemple! dar' nici ca este de lipsa; căci a continuă cu asemenea exemple este a repeti lucruri în deobsce cunoscute, este a repeti ceea ce amu disu mai înainte: pentru cea mai mica dispositiune se cere aprobarea comitetului centralu. Acum, pentru a dovedí în modu si mai eclatantu, câtu de nepotrivitu și chiaru pagubitoriu este acestu §. din vechiulu regulamentu, sa punemu casulu ca mersulu aparatului administrativu nu mai lasa nimic'a de doritu. Sa presupunemu, ca cutare subcomitetu tiena siedintia sea pe la inceputulu lunei lui Ianuariu cam deodata cu siedintia comitetului centralu. Se ivesce o propunere de ôre-care importantia. Subc. increde propunerea unei comisiuni ad hoc, care raportéza în siedintia prossima, adeca pe la inceputulu lui Februaru. Subc. consimte și asterne propunerea împreuna cu raportulu comitetului centralu, care si elu alege o comisiune. Comisiunea raportéza în siedintia prossima, adeca în Aprile. Comitetulu centralu aprôba și reasterne propunerea subcomitetului spre sciintia si orientare. Dar' cându? Pe la inceputulu lui Maiu.

Resumandu cele dise aflămu: Propunerea facuta cu inceputulu lui Ian. ajunge a fi pusa în lucrare prin luna lui Maiu, adeca dupa ce au trecut cinci luni de dile. Inse chiaru si propunerile cele mai bagatele trebe sa astepte câte trei luni pâna sa tréca prin purgatoriulu administrativu. Cine nu crede, binevoiesca a studiá actele respective si va aflá afirmările mele indeplinu motivate. Deca este asiá, intreb, este cu putintia unu aparat administrativu mai greoiu si mai nepracticu? Este cu putintia a nu prevedé pagubele si neajunsele, cu cari au a se luptá subcomitetele resp. desp. cercuale, asteptandu cu lunile de dile pâna sa dobândésca dreptulu de a pune în lucrare dispositiunile luate în chiaru interesulu culturale poporului?

Se ivesce trebuintia urgenta de a ajutorá pe 2—3 baieti cari voru sa între la meserie. Subc. bucurosu i-aru sprigini cu câte 10—12 fl. Dar' nu pôte; căci 'i suntu legate

mânile. Urmarea este o séca și zadarnica corespondentia între subcomitetu și comitetulu centralu. În sfersitu baietii capata banii. Inse cându? Dupa ce au acceptatu 3—4 luni de dile orbecându în drépt'a și în stâng'a. În exemplulu de mai înainte ne-amu creditu cu primavér'a în spate pâna sa vedemu aprobate prelegerile publice menite a se tiena în vreme de eara. Si ôre pentru ce? Pentru-ca propunerea acest'a precum tôte celelalte a trebuit sa caletorésca prin 3 siedintie, a trebuit sa fia luata în desbatere seriósă de către comitetulu centralu, care conformu § citatu *singuru* este indreptatitu sa aprôbe, deca cutare membru alu Asoc. resp. deca cutare subcomitetu pôte séu nu pôte lucrá si aduce jertfe pentru inaintarea în cultura si literatura. Credu deci a nu lungi vorb'a indiesertu repetindu: aparatulu administrativu este atât de greoiu și chiaru pagubitoriu încâtu fâra o grabnica revisiune si modificare a regulamentulu actualu, progresulu stralucitu, la care Asoc. cu dreptu cuventu s'a acceptatu infintiându desp. cercuale, va remâné o dorintia nerealisabila.

Sa examinâmu acum § 17, care pretinde că banii de totu felulu ce aru încurge la cass'a desp. sa se trimita încôce în *fiancare* luna. Punendu cuprinsulu acestui § fatia în fatia cu realitatea, ajungemu la consecintie, pre cari le-asii numi seriósă, deca nu aru fi ridicule. Eata pentru ce. Dupa cum în deobsce se scie, fâra de sumele încurse cu ocaziunea adun. cercuale, câtu tiena anulu, subcomitetele nu au ce încassá decâtu ici colea câte o mica sumulitia séu nici atât'a. Sa presupunemu deci, ceea ce usioru se pôte întimplá, ca cutare subcomitetu nu a încassatu în decursulu lunei lui Iuliu decâtu 30 cr. dela cutare membru binefacatoriu. Conformu § 17 din vechiulu regulamentu, subcomitetulu este indatoratu sa trimita cei 30 cr. încôce pre lângă ratiociniu si „concomitiva“ subserisa de directorulu si actuariulu desp. Pentru ce nu la sfersitu anulu? Pentru ca asiá pretinde § 17, în virtutea cărui'a subc. nu are creditu de nici macaru 30 cr. Pentru trimiterea celor 30 cr. trebeu platitu la posta 15 cr. comitetulu centralu trimite subcomitetulu spre sciintia nu respunsu recomdatu, care si elu costa 15 cr. Prin urmare fondulu Asoc. se urca cu 30 cr. si scade cu 30 cr. dati la posta. În fatia acestoru motive, intreb, ce suntu casarii departimenteloru? Suntu ei barbati, cari merita increderea Asoc., séu suntu ei cu subcomitete cu totu numai nisce marionete? Cum? Pre cându comitetulu este concrediutu cu administrarea a dieci de mii fl., subcomitetele si cu ei cassarii desp. sa nu fia destoinici a administrá nici chiaru 30 cr. dintr'o luna intr'alt'a? Ce urméza din tôte aceste? Urméza, ca § 17 denéga chiaru si un br'a de incredere, ce aru trebui pusa în subcomitete si cassarii lor; urméza, ca § 17 trebeu modificatu, deca este sa nu venimu în ridicul'a positiune de a caletori cu câte 30 cr. dela Nan pâna la Bran, dându astfelu mai multu la posta decâtu la fondulu Asoc.; urméza, ca § 17 trebeu modificatu, deca este sa încetâmu odata pentru totu-déun'a cu formalitățile gôle, împovarendu archivulu Asoc. cu o gramada de corespondentie, comitive si protocéle lipsite de ori-ce merit realu. (Va urmá.)

Câte-va cuvinte asupra stărei economice a Bulgariei.

(Urmare.)

Se afla totu în acest'a localitate ce-va mai tristu decâtu cimiterie fâra sate, suntu satele fâra locuitori. Amu vediu mai multe între Adrianopole și Constantinopole, în cari casele erau deschise, chei'a în usia, invelitorea rupta, și vét'r'a domestica pustia. Siopârlele, siórecii, bufnitiele, liliecii, luasera loculu ómeniloru periti de ciurma, de miseria, séu imprasciati prin emigratiune. Si acesti sate erau în mijloculu unoru tiarini roditóre si preste totu loculu erau riuri, si ceriulu eră curatu și seninu! si deca din intemplantare mai esista câte unu copaciu pe lângă vre-o fantâna, eră atât de mare și atât de frumosu, ca cinci-dieci de ómeni calâri se puteau adapostí la umbr'a sea! „Cine dar' a prefacutu

„aceste roditóre câmpii ale Traciei în „pustii desolate, deca nu barbari'a musulmana!“ Numai geami'a singura în adeveru a remasu în picioré în mijloculu acestoru ruine pe cari le-a facutu. Verfurile geamiloru suntu cá în totu-déun'a bine vârute și inamii bine indiestrati, pe cându pustiirea și mórtea planéza preste totu loculu. Singurele fiintie vii, ce intalnesce cine-va, suntu paseri de préda; acestea suntu atât de numeróse ca adesea cându sbóra intuneca vederea sórelui. . .

Si în asemenea conditiuni se mai pôte pretinde desvoltarea avutiei, a agriculturii, comerциului si industriei!“

Ajunsu la Constantinopole, economistulu francesu visitéza totu ce merita de a fi vediu. Condu su la palatulu numitu seraliulu imperialu, fu introdusu prin intrarea principala numita „Sublim'a-Pórta, nume care a trecut la guvernulu turcescu. Acest'a intrare sémena unei pietie de resbelu; consista într'o pórtă înalta, boltita, si în care se afla mai multe nisie (firide) în care de cându se tiena minte, se espune capetele „condamnatiloru de statu“. În acestu locu se inaltiau piramidele de urechi taiate invinsiloru, cându islamismulu castigá batalii. Cele din urma urechi cu cari turcii faceau acestu idosu trofeu au fostu aduse din Greci'a care, de atunci si-a resbnatu, cu ajutoriulu bataliei dela Navarinu.

Biblioteca sultanului Mahmud, dice Blanqui, ocupá mai putienu spatiu decâtu a mea si se compunea de câte-va dulapuri vechi cu gratare de arama, în cari viermii si prafulu mancau sulurile de barthia si de pergamentu legate cu panglici vechi si dóue trei mii de volume în limb'a turca relative la religiune séu la afacerile private ale sultaniloru.

Conducatoriul nu s'au temutu a aretá caletoriulu francesu chiosculu de predilectiune, în care Mahmud asistá la toalet'a femeiloru sele. „Sultanulu, povestese Blanqui, asediatu într'o tribuna deschisa spre mare, avea în fatia lui unu amfiteatru, pe ale cărui'a trepte se asediau femeile padisiahului, pe cându deasupra lor si dinapoi, curgeau unde de apa incropita si parfumata care cadea din trépta în trépta pâna la picioréle stapânului. Se dice ca lui Mahmud 'i placea multu privirea acestoru bizare spaliere de femei; in sa totulu face sa credemu ca a culesu de acolo fructe fórte mari. Inca odata, cu câtu cugetu mai multu, cu atât me convingu ca poligami'a este totu atât de fatala în orientu cá si cium'a, si ca, deca istoria sea aru fi cunoscuta, s'aru inaltá în lumea întréga, unu tipetu de oróre si de indignatiune contr'a acestei insulte permanente către natura umana.“

Eră rezervatu tramisului dlui Guizot unu spectacolu si mai infioratoriu, bazarulu sclaveloru, adeca tergulu unde se vedu femeile:

„Lamentabilu si ingrozitoriu spectacolu! Intr'o curte strimta în care se aflá mai multe renduri de loji, si ghemuite din deretulu zabreleloru de feru cá animalele din menagerie nostre, trei pâna la patru sute femei nenorocite, cu buzele arse de sete, cu vestmintele în desordine, asteptau celu din urma cuventu alu cumperatoriloru. Mai multe dintre densele patimeau de bóle de pele de unu aspectu desgustatoriu; câte-va plângeau, altele erau cufundate într'o tacere adenca, cu ochiulu atientitu către pamentu si cá cum aru fi fostu sfersite de lacrimi. Amu observatu o negróica, a cărei'a fatia si sinulu erau acoperite de o eruptiune efloréscenta verde. Samsarii acestui odiosu bazaru, armati cu bice si pumnale, se preumblau ridenti la umbr'a arboriloru de pe piatia unde jaceau amestecate femei abisiniane, negróice din Nubi'a, fete tinere si betrane culcate pe rogojini. Amu simtitu cea mai adenca emotiune în fatia acestui locu de desolatiune si de in-

famie. La câte-va pasi de acolo cu tôte acestea, de cealalta parte a portului, în suburbi'a Per'a, audisemu cânturile bisericeloru crestine, si vedisemu mergendu, cu fruntea susu, femei franceses la umbr'a pavilionului nostru. Nu, Europ'a nu va mai permite în curendu speru, cá sa se braveze în asiá modu fatia în fatia sântieni'a credintiloru sele: ea nu intielege sa acordeze protectia sea o „integritate“ de felulu acest'a prin tractate incheiate în numele Ddieului crestinu.

Acést'a erá Turci'a, acesti'a erau turcii sub Abdul-Medjid, unu sultanu care avé dóue-dieci de ani pe timpulu acel'a si dela care se acceptá ôre-cari reforme! Blanqui l'a vediu într'unu cortegi si celu dintâiu personagi care veniá indata dupa densulu erá asiá numitulu Kislar-ag'a, siefulu eunuciloru negri. Eaca dara care erá celu dintâiu demnitaru alu imperiului! eaca acel'a care mergea celu dintâiu în urm'a imperatorelui.

Acestea suntu apreciaile uniu economistu distinsu asupra stărei sociale a acelor'a cărora forti'a brutala a incredintiatiu sórtea a milióne de crestini. Judece lectorulu deca s'a pututu si se pôte acceptá vre-o imbunatatire seriósă dela asemenea suverani; deca populatiunile crestine mai potu îndurá unu asemenea guvern.

Unu alu doilea autoru insemnatu pre care ne vomu redimá, este vestitulu economistu englesu William N. senioru. Acest'a a caletoritu în Turci'a în 1857 si 1858. A notatu pe fia-care di într'unu jurnalulu parerile diferite ale persóneloru de distinctiune cu cari a fostu în contactu. În prefati'a cártiei sele intitulata „La Turquie Contemporaine,“ publicata în 1861, dice între altele: cetitoriulu va gasi asupra mai multoru puncturi o mare divergintia de opiniuni. Asupra câtoru-va, precum suntu caderea repede a imperiului otomanu, în bogatie si în populatiune, coruptiunea oficeriloru sei si reulu ce i-a pricinuitu interventuniile diplomatice, va gasi o unanimitate mai complecta. (Va urmá.)

Corespondentie particulare ale „Teleg. Rom.“

Abrudu, în 12/24 Iuliu 1877.

(Decursulu adunârei societătiei, pentru fondulu de teatru român. — *Excursiuni interesante. — Próspecta lovitură magiara.*) În 16 a lunei curinte s'a deschis în biseric'a gr. cath. din Abrudu adunarea generala a societătiei pentru fondulu de teatru român. Din partea comitetului societătiei s'au infatiosiatu numai secretariulu dlu Iosifu Vulcanu. Adunarea, care eră destulu de numeroasă, a alesu cu aclamatiune de presiedinte ad-hoc pre dlu Simeonu cav. de Balintu; cu conducerea proceseloru verbale au incredintiatu pre notariu ad-hoc dnii Mihaiu Cirlea si Absolonu Todea. Dupa ce se alesera trei comisiuni, un'a pentru inscrierea membriloru noi, a dóu'a pentru revederea ratiociniului si a trei'a pentru propuneri, a urmatu disertatiunea interesanta a dlui Iosifu Vulcanu „despre teatrulu ambulantu si stabilu“ primita cu multa defatare si dese aplause din partea frumosului publicu de ambele sece. A dóu'a siedintia, tiena în diu'a următoare si deschisa la 10 ôre ante-amédia, a atrasu atentiunea publiculu deosebitu prin raporturile celoru trei comisiuni esmise, din cari amu aflatu, ca societatea a dispusu pâna la ultim'a adunare de unu fondulu de 11,470 fl. 42 cr. v. a., mai departe ca a încursu la comisiunea pentru inscriere de membri noi sum'a considerabila de 510 fl. Defigându-se apoi la invitare de loculu adunârei pe anulu venitoriu Alb'a Iuli'a, cu acest'a dupa o vorbire acomodata de inchidere a presiedintelui s'a terminatu adunarea.

Ve va surprinde, dle Redactoru, ca terminându-se adunarea inca în 17,

eu abia acum in 24 ve relatezu despre decursulu ei. Explicatiunea usioru si-o afla inse omulu in cunoscut'a ospitalitate a fratiloru munteni dovedita si cu ocaziunea acest'a in modu raru. Si in decursulu dileloru, in cari s'au tinentu siedintiele, n'au lipsitu pentru cea mai completa distragere a ospetiloru, cini amicale, banchetu frumosu in localitatile casinei romane si reprezentatiuni teatrale date de trup'a teatr. romana a dlui Burienescu din Romani'a precum si placute petreceri de vera cu dantiu cum a fostu in 17 dupa amedia in paduricea orasiului, iera in 22 dupa amedia in „padurea popii“, proprietatea dlui parinte Adamoviciu si unulu dintre cele mai incantatore locuri de distragere a orasiului. Dar' deosebitu a intipariu in memori'a tuturoru ospetiloru cele mai scumpe suveniru escursiunile placute arangiate in dilele urmatore pana adi de fratii din Abrudu, Rosi'a si Campeni la maiestosa „Detunata“ la minele de auru imperatesci din Rosi'a, la formidabila „Cetatea romaneloru“, la „Cataract'a dela Vidra“, la „muntii de melci petrificati“ si in fine, la casa de nascere a memoritorului Avramu Iancu. Pe aci eramu sa uitu sa amintescu de unu frumosu balu, arangiatu in Campeni in 20 Iuliu.

Parintescu regimu magiaru s'a ingrigitu ca bucuria ce amu simtit'o in muntii mandrii si romanesci ai Transa nu fia neconturbata de vre-o impresiune durerosa. Nefast'a orbia magiara, chiaru atunci candu societatea pentru fondu de teatru romanu 'si tie nea siedintiele adunarei sele generale in Abrudu, candu fii muntiloru doritori de cultura si inaintare cu bucuria aduceau jertfe pentru radicarea Thaliei romane, a trebuitu sa vina prin o ordinatiune ministeriala ca sa oprasca reprezentatiunile romane teatrale a trupeii dlui Burienescu din Romani'a, si sa-i dee afara din tierra. Si din ce cauza? Motivulu, — ascultati la motivu — e acel'a, ca aru fi pre multe trupe de aceste prin Transilvani'a, si pentru aceea nu se pote suferi. Precum scimu, in Transilvani'a alta trupa romana decatu a dlui Burienescu nu se afla. N'asiu fi crediutu de possibila o atare procedura necrutetoria si absurda, deca ordinatiunea ministeriala nu o a-si fi veditu cu ochii mei. Sa ne mangaiemu in sa pentru acesta secatura copilarasca, si sa cugetamu la aceea ca siguru avemu de a o suferi pentru vre-o scire nefavorabila pentru turci sosita de pre campulu de resbelu, si pote chiaru din Nicopolea ocupata de armata russa si romana, care a amaritu tare inimile puterniciloru nostri si pentru care amarela 'si storcu ei veninulu asupra nostra.

C.

Cacov'a, 10 Iuliu 1877.

(Celeste pentru ostasii romani raniti).

Dle Redactoru! S'a inceputu a se face si in comun'a nostra colecte pentru ostasii romani raniti din Romani'a. Domnulu Alessandru Lebu, care si la alte ocaziuni s'a distinsu ca romanu adeveratu, a premersu si de asta data cu esemplulu bunu subscriindu insemnat'a suma de 200 franci. Poporulu vedindu acestu faptu generosu nu a intardiatu a sucurge si elu intr'ajutoriu fratiloru nostri din Romani'a, cari adi lupta la hotara pentru emanciparea patriei romane. Pana acum s'a colectatu, afara de sum'a contribuita de dlu Lebu, alti 200 franci si list'a se afla inca in circulare. Avemu prospecte de unu rezultatu stralucitu.

Unu esemplu bunu si demnu de imitatu a datu femeiloru nostre de alta parte Domn'a Lebu, care a contribuitu o suma considerabila de camesi. Nu ne indoimu ca femeile nostre, imitandu acestu esemplu, voru starui a-si implini datorintia umanitara catra fratii nostri de dincolo.

Aru fi de doritu, ba si asteptamu, ca cele-lalte comune din marginime, luandu-si de esemplu comunele Saliste si Cacov'a, sa-si faca datorintia catra fratii nostri din Romani'a, si la acesta trebuie sa-i indemne nu numai simtiemintele umanitare si legatur'a sangelui, ci si faptul necontestabilu, ca romanii nostri din marginime au de a multiam bunastarea loru materiala cu deosebire viulu comerciulu cu intretieniu cu Romani'a. N. I.

Agarbiciu in 10/22 Iuliu 1877.

Credu ca aveti cunoscintia de aparitiunea unui organu in Turd'a, numitu „Haladas“ (progresu), in care nu se publica decatu minciuni cornurate. Prelanga alte badaranii acestu diurnalu publica o multime de diferite calumnii din cele mai gretiose. In numerulu 9 se apuca se cartesca asupra scolei din Agarbiciu inferandu-o de o scola pecatosa si ruinata. Caus'a acestei stari, dice proroculu din Turd'a, e actualulu ppopu concerninte, care nu se interesaza de scola, ci umbla prin Clusiu in alte trebi private.

Nu vreau sa stau de vorba cu unu pacala, cum e „Haladas“, ci declaru simplu de minciuni cornurate si calumnii miserabile tote acele ce scrie elu despre actualulu ppopu concerninte. Mai bine aru face „Haladas“, candu s'aru prinde de mana cu fratii turci dela Bosforu si le aru recomandatu unu remediulu de scapare dinaintea rusiloru, de cari si elu duce o frica catu de mare. . . . M.

Varietati.

* Impedecarea unei catastrofe pe drumulu de feru. Foile din Clusiu ni comunica urmatorele: De unu firu de peru aterna vieti'a acelor'a cari calatorira Duminec'a trecuta din Clusiu la Oradea mare si vice-versa. Intre statiunile Ciucea si Egeres era sa se ciocnesca nesmintitu trenulu din Clusiu cu celu ce venea din Oradea mare, si — cu atatu mai vertosu cu catu ele se intalniau togm'a intr'o cotitura —, deca unu copilu de pacurariu, care observase pericolulu, nu facea semne masinistului. Acest'a presimtiendu pericolulu dirigiã pe locu trenulu indretru la statiunea din Egeres, unde trenulu ce venea din partea contrara putu sa treca cu siguritate deplina. Calatorii de sine se intielege nu avura ocaziune sa observe pericolulu ce li amerintiã vieti'a. Ambele trenuri aveau cate 90—100 vagone si cate doue locomotive. Caus'a acestei catastrofe, din norocire abatuta, a fostu de o parte intreruperea comunicatiunii telegrafice, de alta parte neprecautiunea siefului respectivu de statiune, care lasa trenulu sa plece inainte de a primi unu respunsu.

* George Browning, invetiaturistu englezu, care a cercetatu mai deunadi si comunele nostre in giurulu Sibiuului, dupa cum scrie „Kelet“, s'a sinucisu in Saromberke.

* Necrologu. Sambata in 2 Iuliu v. a. c. la 8 ore ser'a domn'a Ecaterina Nicolescu nascuta Popoviciu, in etate de 41 ani si in alu 25-lea anu alu fericitei casatorii dupa mai multu tempu de grele suferintie spre marea intristare familiara si a tuturoru consangeniloru 'si dete nobilulu seu sufletu in manile creatorului, lasandu in doliu profundu pe prea scumpulu ei sociu dlu Vasiliu Nicolescu profesorulu scoala capitala rom. gr. or. in Lugosiu si asesorulu senatulu scolaru din Caransebesiu, pe prea scumpii si iubitiu fii si fiice: Traianu si Horatiu Livi'a casatorita Popoviciu si Valeri'a, pe scumpii frati domnii: Const. Popoviciu si Nitia Popu Popoviciu.

Inmormentarea se intempla in 4 Iuliu a. c. dupa ritulu gr. or. cu pomp'a

cuvenita in cimiteriulu din Lugosiu romanu. „Fia-i tierin'a usiora si memori'a binecuvantata!“

Lugosiu in 12 Iuliu 1877 st. n.

Alu m. on. d-tale

profundu stimatoriu:

Demetriu Gasparu,
invetiatur. gr. or.

* Statistic'a nascerei. Locuitorii din comun'a invecinata Sadu au avutu norocirea de a fi surprinsi dela anulu nou incoco prin 8 nasceri gemene, si ce e mai interesantu, atatu mamele catu si gemenii nascuti se afla in cea mai buna sanatate.

Pre catu e de norocosa populatiunea din numita comuna, ce se afla intr'o situatiune fericita, pentru acestu sporiu in numerulu omeniloru sei, pre atatu e ea si de ingrijiata, caci, de va dura acesta sporire neindatinata unu tempu mai indelungatu, comun'a Sadu, si asiã destulu de impopolata, nu va mai fi in stare a nutri pe toti fii sei. Temerea ce au cuprinsu cu deosebire pe femeile din Sadu in urm'a acestui fenomenu statisticu raru, nu e motivata, caci abstragendu raritatea acestoru casuri statistice, natur'a totu deun'a restabileste armonia prin o compensatiune norocosa. Ce prisosesece intr'o parte lipsesece intr'alt'a si asiã se explica pe deplinu si acestu fenomenu statisticu.

* (Prisonieri in Iasi). Din capital'a Moldovei ni scrie corespondentulu nostru urmatorele amenunte despre trecerea prizonieriloru turcesci: Me grabescua-ti comunicã ce-va despre cele ce s'au petrecutu astadi in 8/20 Iuliu aici in Iasi.

Astadi a sositu aici cu trenulu unu pasia (prizonieru). Se dice ca e Hussein-Bei-pasi'a, dela Nicopoli. In scurtulu tempu de 3/4 ore catu a zabovitu aici la gara, se dice ca aru fi conversatu cu consululu francesu turcesce — fiinduca nu scie alta limba, — si ca aru fi intrebatu pe consulu: „unde me afli eu acum? „Inca totu in Romani'a, in Iasi“, i a respunsu consulu: Consululu l'a intrebatu apoi ca ce opiniune are despre armata russa? „Armat'a, dise pasia e buna, brava, bine adjustata, bine disciplinata etc. Ea urmaresce unu scopu naturalu si justu. — Dar' armata romana? — „Eu nu intielegu“ — adause elu — „ca ce scopu urmaresce Romani'a, decatu ca ea a manifestatu o infidelitate si ingratiitudine catra sublim'a Porta ne mai pomenita — romanii suntu adeveratu tradatori, caror'a nu le voiu iertã-o nici odata.“ — Sermanulu pasia! pare ca dela elu depinde acesta!!

Dupa acesta conversatiune pasia a intratu in clas'a I a garei. Aici a observatu pe unu venerabilu oficieru rusescu care desemna ce-va. Pasi'a intreba pe consulu: „Ce face oficierulu acesta?“ Consululu i promite ca 'lu va intreba, si apropiandu-se de oficierulu mentionatu 'lu intraba, ier' oficierulu i respunde: ca schitiãza portretulu pasiei. Pasi'a a cerutu sa-i arete si lui. Dorinti'a satisfacendui-se indata, a contemplatu desemnulu, si dandu din umere a aretatu semne de aprobare.

Dupa acesta a fostu poftitu sa se suie in trenu pentru plecare. Esindu din clas'a I unde fusese, vede la usia o fetitia mica ca de vr'o 6—7 ani (fic'a unei domne a unui ampoiãtu dela gara) pasia i-a intinsu man'a, copil'a i-a primitu-o si a facutu pasiei o reverentia cu tota gratiositatea ceea ce a facutu pe pasia sa stea putieniu si sa o privesa uimitu, apoi a plecatu spre unu vagonu de clas'a I unde i s'a dusu si bagagiulu si la 3 ore dupa amedi a plecatu spre Rusi'a.

Eri inca au mai trecutu pe aici 14 prizonieri turci. Intre ei se aflau si care vorbiau romanesece. La intrebãrile ce li s'au facutu de unii cetatieni, aru fi respunsu: ca suntu de pe langa Dunare. Unulu a mai disu: ca acum

li e cu multu mai bine, ca au mancare buna si de ajunsu, si suntu forte bine tratati.

Acum asteptamu sa mai sosasca, din cei prinsi la Nicopole. Ce voiu mai avea importantu 'ti voiu scrie.

* In Ploiesci, s'a fundatu o societate, numita „Asociatiunea juniloru comercianti din Ploiesci“, cu scopulu de a aduna ofrande pentru armata. La prim'a intrunire, numerulu membriloru findu 40, s'au si depusu 400 lei.

Nu ne indoimu ca dis'a societate va avea depilna reusita, stimilandu astfelu si mai multu pe comerciãntii celorlalte orasie. „Rom. lib.“

* Caldura mare in Spani'a. Foile spaniole spunu ca in Spani'a de sudu domnesce acum o caldura atatu de mare incatu paserile abia mai potu sbura si se topesce ca cer'a pardosal'a de asfaltu in stradele orasiului Sevilla.

Burs'a de Viena.

Din 16/28 Iuliu 1877.

Metalicele 5%	62 70
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	67 20
Imprumut. de statu din 1860	75 15
Actiuni de banca	114 50
Actiuni de creditu	794 —
London	157 90
Oblig. de desdaunare Unguresci	123 25
„ „ „ Temisiorene	75 —
„ „ „ Ardelenesci	74 50
„ „ „ Croato slavone	73 50
Argintu	108 30
Galbinu	5 90
Napoleonu d'auru (poli)	9 83 1/2
Valut'a noua imperiale germãna	60 45

Nr. 84/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de invetiaturiu la scola normala capitala gr. or. din Saliste, se scrie prin acesta concursu cu terminulu pana la 15 Augustu a. c. st. n.

Salariulu anualu pentru acestu postu este 350 fl. v. a.

Cei ce dorescu a ocupa acestu postu sa-si indrepte suplicele loru instruite conformu statut. organicu si legiloru scolari, la prea onor. ppresbiteru dlu Ioanu Hanni'a in Sibiu.

Saliste in 7/19 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu gr. or. in
contielegere cu par. ppresbiteru.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea duoru posturi de invetiaturiu la scola normale capitale din Sebesiu, se scrie prin acesta concursu pana in 31 Iuliu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu: 300 fl. v. a. anualu, cari se solvescu in rate lunarie, si quartiru liberu; ier' dupa doi ani de servitiu va cresce lãfa cu 50 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceste posturi, au a-si asterne suplicele lor, instruate in sensulu statutulu organicu, pana la terminulu disu, onoratu-lui domnu ppresbiteru Ioanu Tipeiu in Sebesiu, si a documentã, ca au absolvatu celu putieniu siese clase gimnasiale si cursulu teologicu.

S. Sebesiu, in 2 Iuliu 1877.

Comitetulu parochiale, in contielegere
cu protopresbiterulu tractuale.

2—3

Post'a Redactiunei.

A. R. Radn'a. Nu ne permite spatiulu, a o face.

Domnulu Georgiu Balanu, Comlosiu. „Respunsulu“ d-tale este asiã de lungu, — patru cole de hãrtie desi si meruntu scrise — incatu tiparirea lui aru cuprinde mai multu decatu jumetate din jurnalulu nostru. In form'a acesta nu se pote publicã. Scrieti scurtu, precisu si la objectu.